

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

121 /2016

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 28η Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2016), ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Αναπληρωτή Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων: Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος (Αν. Αντιπρόεδρος της Αρχής)**
- 2. Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος
Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Σταθακόπουλος Δημήτριος**

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγητής: Αλέξιος Τάττης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής κ. Α. Τάττης, καθώς και η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κ. Χ. Καξιρή, οι οποίοι απεχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Εξέταση αίτησης θεραπείας του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής για την ανάκληση της υπ' αριθμ. 103/2016 απόφασης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. περί μη παροχής σύμφωνης γνώμης σε αίτημά της για προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για χρονικό διάστημα κατά μέγιστον οκτώ μηνών (έως 31.01.2017), προϋπολογισθείσας αξίας 237.990,24 ευρώ πλέον ΦΠΑ

Σχετ: Η με αριθμ. πρωτ. οικ.4452/15.07.2016 αίτηση θεραπείας του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής, η οποία παρελήφθη από την Αρχή στις 15.07.2016 (αρ. πρωτ. εισ. 3187).

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

1. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

1.1. Το ΚΚΠΠΑ είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, που συστήθηκε βάσει του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (μέσω της συγχώνευσης σε ενιαίο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου των προϋφιστάμενων “Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Δυτικής Αθήνας”, “Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Ανατολικής Αθήνας”, “Κέντρο Αποθεραπείας & Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Αττικής”, “Μιχαλήνιο Παιδικό Αναπτυξιακό Κέντρο Αττικής” και “Κέντρο Προστασίας του Παιδιού Αττικής “Η ΜΗΤΕΡΑ””), και άρχισε να λειτουργεί στις 01.10.2013. Βασική αποστολή του ΚΚΠΠΑ, που υπάγεται στον έλεγχο και στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, είναι *“η παροχή φροντίδας και περίθαλψης [...] ατόμων με αναπηρία (άνοια, εγκεφαλικό επεισόδιο, οργανικά ψυχосύνδρομα, νοητική υστέρηση, σύνδρομο Down, αυτισμό, εγκεφαλική παράλυση κ.ά.) καθώς και η προστασία παιδιών [...] που έχουν απομακρυνθεί ή εγκαταλειφθεί από το οικογενειακό τους περιβάλλον”*.

1.2. Στις 09.12.2014, το ΚΚΠΠΑ υπέγραψε την υπ' αριθμ. 26/2014 σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με την εταιρεία με την επωνυμία “ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E. ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ”, κατόπιν διενέργειας δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού (αριθμός διακήρυξης 10/2014). Η εν λόγω σύμβαση είχε χρονική διάρκεια από 10.12.2014 έως 09.04.2015, παρατάθηκε, ωστόσο, μέχρι τις 09.08.2015 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτή (βάσει των υπ' αριθμ. 1/20.03.2015 και 4/20.05.2015 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΠΠΑ). Εν συνεχεία, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 49 του ν. 4325/2015 (ΦΕΚ Α 47/11.05.2015), η σύμβαση αυτή παρατάθηκε περαιτέρω (απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 5/15.07.2015) μέχρι τις 31.12.2015 οπότε και έληξε.

1.3. Για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας των εγκαταστάσεών του για το έτος 2016, το ΚΚΠΠΑ υπέβαλε στο εποπτεύον Υπουργείο το υπ' αριθμ. οικ.371/28.01.2015 αίτημα ανάληψης δαπάνης, το οποίο και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3909/12.05.2015 υπουργική απόφαση. Εν τέλει προκηρύχθηκε, στις 21.08.2015, διεθνής ηλεκτρονικός διαγωνισμός, προϋπολογισμού 629.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ (διακήρυξη 7/2015, ΑΔΑ: 6Β24ΟΞΧ1-ΝΧΦ, ΑΔΑΜ: 15PROC002984078). Αντικείμενο του διαγωνισμού αυτού ήταν η *“καθαριότητα των χώρων, των κτηριακών εγκαταστάσεων της κεντρικής υπηρεσίας, των παραρτημάτων, των λοιπών δομών και του περιβάλλοντος χώρου”* του ΚΚΠΠΑ, για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών με δικαίωμα παράτασης για άλλους δύο (2) μήνες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 1.10.2015 και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού - αποσφράγισης των προσφορών η 6.10.2015. Σύμφωνα με το πρακτικό υπ' αριθμ. 1/06.10.2015 της Επιτροπής Παραλαβής, Αποσφράγισης Προσφορών & Διενέργειας Διαγωνισμού (εφεξής Επιτροπή), κατά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι είχαν υποβάλει προσφορά τέσσερις (4) εταιρείες και συγκεκριμένα οι “2G FACILITY MANAGEMENT ΙΚΕ”, “ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ”, “JCB SECURITY AND FACILITY ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ” και “ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ”. Με το πρακτικό υπ' αριθμ. 2/11.11.2015 της Επιτροπής, το οποίο εκδόθηκε κατόπιν και της

υπ' αριθμ. 9774/05.11.2015 γνωμοδότηση της νομικής συμβούλου του ΚΚΠΠΑ, προτάθηκε η αποδοχή των προσφορών των υποψήφιων αναδόχων “JCB SECURITY AND FACILITY ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ” και “ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ”, και η απόρριψη των προσφορών των υποψήφιων αναδόχων “2G FACILITY MANAGEMENT ΙΚΕ”, και “ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ”, λόγω πλημμελειών στις τραπεζικές βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας που αυτές υπέβαλαν και οι οποίες απαιτούνταν από τη Διακήρυξη. Το εν λόγω πρακτικό εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3/34/16.11.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΠΠΑ (ΑΔΑ: ΒΝ7ΤΟΞΧ1-Ρ5Ξ).

1.4. Κατά της ως άνω απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου υπεβλήθησαν οι υπ' αριθμ. πρωτ. 10532/26.11.2015 και 10553/27.11.2015 Προσφυγές των εταιρειών “ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ” και “2G FACILITY MANAGEMENT ΙΚΕ” αντίστοιχα. Κατόπιν της σιωπηρής απόρριψης των προσφυγών αυτών από το ΚΚΠΠΑ, οι προσφεύγουσες εταιρείες προχώρησαν στην κατάθεση Αιτήσεων Ασφαλιστικών Μέτρων ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, με αριθμούς καταχώρησης ΑΜ 590/18.12.2015 και ΑΜ 592/21.12.2015 αντίστοιχα. Ως ημερομηνία εκδίκασης και των δύο αιτήσεων ορίσθηκε η 15.01.2016, πλην όμως κατά την ημερομηνία αυτή οι αιτήσεις δεν συζητήθηκαν λόγω της έναρξης, την ίδια μέρα της αποχής των δικηγόρων που έκτοτε συνεχίζεται. Εν τέλει, οι αιτήσεις αυτές συζητήθηκαν στις 19.05.2016 κατόπιν χορήγησης σχετικής άδειας, όμως μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις. Επισημαίνεται, επιπροσθέτως, ότι το ΚΚΠΠΑ δηλώνει ότι *“μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ενημέρωση του Κέντρου [...] αν έχει χορηγηθεί προσωρινή διαταγή της παρ. 4 του αρ. 5 του ν. 3886/2010”*. Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι μετά την άσκηση των ανωτέρω αναφερόμενων προσφυγών, η εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας έχει διακοπεί και ότι η Επιτροπή Παραλαβής, Αποσφράγισης Προσφορών & Διενέργειας Διαγωνισμού δεν έχει προχωρήσει στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των μη αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, ούτε βεβαίως στην κατακύρωση.

1.5. Εν τω μεταξύ, για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας μετά τις 31.12.2015, το ΚΚΠΠΑ προχώρησε, στις 10.12.2015 (αριθμ. πρωτ. οικ. 6921, ΑΔΑ: Ψ0ΕΚΟΞΧ1 – ΒΗΓ, ΑΔΑΜ: 15PROC003474272) στην προκήρυξη Πρόχειρου Διαγωνισμού για την *“ανάδειξη αναδόχου καθαριότητας των χώρων, των κτιριακών εγκαταστάσεων της κεντρικής υπηρεσίας, των παραρτημάτων, των λοιπών δομών και του περιβάλλοντος χώρου”*, προϋπολογισμού 60.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα δύο μηνών (2) με δικαίωμα παράτασης για δύο (2) επιπλέον μήνες. Η εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία κατέληξε στη σύναψη της υπ' αριθμ. 44/2015 σύμβασης με την εταιρεία “ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ”, η οποία υπεγράφη στις 31.12.2015 και είχε καταρχήν διάρκεια μέχρι τις 29.02.2016. Με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. 2/17.02.2016 και 1/24.03.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΠΠΑ παρατάθηκε η ισχύς της σύμβασης μέχρι τις 30.04.2016, κατά τα προβλεπόμενα σε αυτή. Εν συνεχεία, με την υπ' αριθμ. 2/22.04.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η ισχύς της σύμβασης παρατάθηκε μέχρι τις 31.05.2016, με την υπ' αριθμ. 14/09.05.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι τις 30.06.2016 και με την υπ' αριθμ. 2/29.06.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι τις 31.07.2016.

1.6. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΚΚΠΠΑ με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2712/11.05.2016 έγγραφό του, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3605/16.06.2016 έγγραφό του, στο οποίο και

περιλαμβάνονταν σχετικό σχέδιο απόφασης, αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμη της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την σύναψη σύμβασης για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα. Η υπό ανάθεση σύμβαση θα είχε χρονική διάρκεια κατά μέγιστον οκτώ (8) μηνών από την υπογραφή της (έως 31.01.2017), ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός της ανέρχεται στο ποσό των 237.990,24 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Επισημαίνεται ότι η δαπάνη του υποβληθέντος αιτήματος (237.990,24 ευρώ πλέον ΦΠΑ για οκτώ μήνες) αθροιζόμενη με τη δαπάνη που είχε ήδη καταβληθεί για υπηρεσίες καθαριότητας που παρέχονται στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. 44/2015 σύμβασης (βλ. ανωτέρω σημείο 1.5) καταλήγει στο συνολικό ποσό των 386.734,14 ευρώ πλέον ΦΠΑ για το σύνολο του έτους 2016. Το ποσό αυτό υπολείπεται σημαντικά αυτού που προϋπολογίσθηκε στο πλαίσιο της διακήρυξης 7/2015 (βλ. ανωτέρω σημείο 1.3), το οποίο ανέρχεται σε 629.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του ΚΚΠΠΑ, διότι “ο προϋπολογισμός της υπ' αριθμ. 7/2015 διακήρυξης αφορά την παροχή συνολικά 1.419 ωρών εργασίας εβδομαδιαίως [...], ενώ η τρέχουσα υπ' αριθμ. 44/2015 σύμβαση (απόρροια του υπ' αριθμ. οικ. 6921/10.12.2015 πρόχειρου διαγωνισμού) αφορά την παροχή συνολικά 1.123,25 ωρών εργασίας [...] εβδομαδιαίως (δηλαδή μείωση 295,75 ωρών εργασίας εβδομαδιαίως ήτοι 20,8% μείωση) [...]. Αυτό συνέβη με σκοπό το ΚΚΠΠΑ να φροντίσει στοιχειωδώς, όσο είναι δυνατόν, για τις ανάγκες καθαριότητας περιορίζοντας τις ώρες εργασίας (κατά κύριο λόγο στις διοικητικές υπηρεσίες), ώστε να μειωθεί το κόστος, με δυστυχώς δυσκολία στην διατήρηση υψηλού επιπέδου καθαριότητας [...]”.

2. Επί του ως άνω αιτήματος του ΚΚΠΠΑ εξεδόθη η υπ' αριθμ. **103/2016 απόφαση της Αρχής**, με την οποία αποφασίστηκε “η **μη αποδοχή** του αιτήματος του ΚΚΠΠΑ και η **μη παροχή σύμφωνης γνώμης**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ περ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για χρονικό διάστημα κατά μέγιστον οκτώ (8) μηνών, προϋπολογισμού 237.990,24 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 γ' του π.δ. 60/2007, λόγω μη συνδρομής των, προς τούτο, τασσομένων, υπό του νόμου, προϋποθέσεων”.

Πιο αναλυτικά, με την ως άνω απόφασή της η Αρχή έκρινε ως εξής:

“Ο λόγος που προβάλλει η Αναθέτουσα Αρχή για την θεμελίωση του αιτήματός της περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας είναι η αποχή των δικηγόρων που δεν επέτρεψε τη συζήτηση των ανωτέρω αναφερόμενων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων στις 15.01.2016. Συγκεκριμένα, η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίζεται ότι “Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του διεθνούς διαγωνισμού, που οφείλεται στην πολύμηνη (ήδη τεσσάρων (4) μηνών) αποχή των δικηγόρων η οποία και κωλύει την εκδίκαση των ανωτέρω ασφαλιστικών μέτρων [...] αποτελεί γεγονός που κείται εκτός της σφαίρας επιρροής του ΚΚΠΠΑ, καθώς δεν συνδέοντο με τη διακήρυξη του διεθνούς διαγωνισμού ή τη διαδικασία, αλλά με την αιφνίδια έναρξη και συνέχιση της αναφερόμενης πανελλαδικής αποχής των δικηγόρων, η οποία δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί σε αυτή την έκταση (ήτοι 4 μήνες αποχή η οποία συνεχίζεται) με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής κατά τον προγραμματισμό των σχετικών υπηρεσιών από το ΚΚΠΠΑ, και έτσι καθίσταται εξωγενές, έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός, καθόσον τόσο ο διεθνής διαγωνισμός όσο και η παράλληλη διαγωνιστική διαδικασία, και η προκύπτουσα 44/2015 σύμβαση είχαν αρχίσει πριν την έναρξη της αποχής των δικηγόρων”.

Ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί, εκ πρώτης όψεως, ότι ο ανωτέρω προβαλλόμενος λόγος συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση, ήτοι εξωγενές, έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός που αντικειμενικά δεν δύναται να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής κατά των προγραμματισμό των σχετικών υπηρεσιών (ΕΣ Τμήμα IV πράξη 227/2011, ΕΣ Τμήμα IV Πράξη 93/2011), η κατάφαση της εν λόγω προϋπόθεσης δεν προκύπτει άνευ ετέρου από το διδόμενο ιστορικό, ούτε εξάλλου προκύπτει ότι η αποχή των δικηγόρων συνδέεται αιτιωδώς με τις περιστάσεις που η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται ως επείγουσες, ήτοι την λήξη της παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας στις 31.07.2016.

Καταρχήν, επισημαίνεται ότι το αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής αφορά χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών (μέχρι 31.01.2017), ενώ η μοναδική επίδραση που η αποχή των δικηγόρων άσκησε στην εξέλιξη των κρινόμενων πραγματικών περιστατικών ήταν η μετάθεση της ημερομηνίας συζήτησης των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τις 15.01.2016 στις 19.05.2016 (βλ. ανωτέρω σημείο 2.4), χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών περίπου. Ωστόσο, και ανεξαρτήτως αυτού, τονίζεται ότι ακόμη και κατά την εξέλιξη της αποχής των δικηγόρων είναι νοητό κατ' εξαίρεση να χορηγείται άδεια εκδίκασης υποθέσεων (εξάλλου η συζήτηση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων στις 19.05.2016 κατέστη δυνατή ακριβώς γιατί χορηγήθηκε σχετικά άδεια). Υπό το πρίσμα αυτό η Αναθέτουσα Αρχή θα μπορούσε να αιτηθεί να χορηγηθεί άδεια εκδίκασης της υπόθεσης νωρίτερα από τις 19.05.2016, επικαλούμενη ακριβώς την κατεπείγουσα ανάγκη ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας εν όψει και της ιδιαιτερότητας του αντικείμενου αυτής (υπηρεσίες καθαριότητας σε υγειονομικά επιβαρυνμένο περιβάλλον). Από τα στοιχεία του φακέλλου κάτι τέτοιο δεν προκύπτει και συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η καθυστέρηση των τεσσάρων μηνών οφείλεται αποκλειστικά σε γεγονότα τα οποία εκφεύγουν του ελέγχου της Αναθετούσας Αρχής, ως προς τα οποία αυτή δεν έχει ευθύνη.

Πέραν αυτού, η καθυστέρηση των τεσσάρων μηνών κατά τα άνω, εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο “επιμήκυνσης” του χρόνου εξέλιξης των διαγωνιστικών διαδικασιών οποτεδήποτε ασκούνται προδικαστικές προσφυγές και αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, οποτεδήποτε δηλαδή ασκείται το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της δικαστικής προστασίας. Εν προκειμένω, γίνεται παγίως δεκτό ότι η επίκληση της άσκησης προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δεν δικαιολογεί την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς αυτές δε συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις στους διαγωνισμούς, ήτοι έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, που αντικειμενικά δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης πείρας και λογικής, τόσο κατά τον προγραμματισμό της σχετικής διαδικασίας όσο και κατά την διαχείριση των επιμέρους σταδίων αυτής. Σημειώνεται ότι κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένων, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών εξαιτίας των δημοσιεύσεων, ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας ή υπηρεσίας (βλ. ενδεικτικά πράξεις VI Τμημ. Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007).

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, κατά το άρθρο 5, παρ. 2 του ν. 3886/2010, η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής, η άσκηση αυτής, καθώς και η προθεσμία άσκησης της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων κλύουν αποκλειστικά και μόνο τη σύναψη της σύμβασης και όχι την εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας κατά τα λοιπά, εκτός και αν έχει χορηγηθεί, βάσει της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, προσωρινή διαταγή σχετικού περιεχομένου (βλ. ΣτΕ 745/2011 και 241/2011), γεγονός το οποίο δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου. Βάσει των υπό κρίση πραγματικών περιστατικών, η Αναθέτουσα Αρχή διέκοψε την εξέλιξη της διαγωνιστικής

διαδικασίας στο στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και δεν προχώρησε στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, λόγω της άσκησης προδικαστικών προσφυγών και εν τέλει αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων. Η επιλογή αυτή (η οποία δεν απαιτείται από το νόμο) επιφέρει περαιτέρω καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας πάλι με ευθύνη της Αναθέτουσας Αρχής.

Εν τέλει, σημειώνεται ότι ο πλέον ουσιαστικός λόγος για την μη έγκαιρη κάλυψη των αναγκών του ΚΚΠΠΑ σε υπηρεσίες καθαριότητας είναι το γεγονός ότι ο διεθνής διαγωνισμός 7/2015 προκηρύχθηκε μόλις στις 21.08.2015, ενώ η προϋφιστάμενη σύμβαση έληγε στις 31.12.2015 (και μάλιστα κατόπιν παράτασης της ισχύος της που εκπορεύεται από νομοθετική διάταξη). Υπό το πρίσμα της συνήθους εξέλιξης των διαγωνιστικών διαδικασιών στον τομέα της καθαριότητας, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το χρονικό διάστημα των τεσσάρων μηνών περίπου από την ημερομηνία προκήρυξης τους διαγωνισμού μέχρι τη λήξη της προϋφιστάμενης σύμβασης, είναι εξαιρετικά σύντομο ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η αδυναμία ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας και σύναψης σχετικής σύμβασης μέχρι τις 31.12.2015. Εξάλλου, κατά τα διδάγματα της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής, αλλά και από την προηγούμενη εμπειρία Αναθετουσών Αρχών στην διενέργεια όμοιων διαγωνισμών των παρελθόντων ετών, κρίνεται ότι αυτές είναι σε θέση να προβλέψουν, ως συνήθη και πολύ πιθανή, την καθυστέρηση της διαγωνιστικής διαδικασίας για ποικίλους λόγους (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις της Αρχής 9/2013, 208/2013 και αποφάσεις VI Τμημ. ΕΣ 58/2005, 91/2007 και 19/2009). Συνεπώς, εντοπίζεται επί της ουσίας πλημμέλεια στο σχεδιασμό της διαδικασίας, η οποία σαφώς και σχετίζεται με το γεγονός ότι στις 31.12.2015 η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες της σε υπηρεσίες καθαριότητας και επιλέγει την λύση της προκήρυξης πρόχειρου διαγωνισμού το Δεκέμβριο του 2015.

Κατά συνέπεια, από τα στοιχεία του φακέλλου δεν προκύπτει ότι συντρέχει η προϋπόθεση της συνδρομής απρόβλεπτων γεγονότων τα οποία δεν απορρέουν από ευθύνη της Αναθέτουσας Αρχής και τα οποία συνδέονται αιτιωδώς με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη”.

3. Κατά της ως άνω υπ' αριθμ. 103/2016 απόφασης της Αρχής το ΚΚΠΠΑ υπέβαλε την από 15.07.2016 (αριθμ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 3187/15.07.2016). Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή στρέφεται κατά του Κεφ. III “Νομική Εκτίμηση” της προσβαλλόμενης απόφασης, που αφορά στον έλεγχο εφαρμογής της διάταξης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, προβάλλοντας και τεκμηριώνοντας περαιτέρω τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει και κατά το αρχικό αίτημά της περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Πιο συγκεκριμένα, και προκειμένου να τονισθεί η συνδρομή απρόβλεπτης περίπτωσης που κείται εκτός του ελέγχου της αναθέτουσας αρχής, στην κρινόμενη αίτηση θεραπείας διαλαμβάνονται αναλυτικώς τα κάτωθι:

“[...] με την ανωτέρω απόφαση προκαλείται σοβαρότατη μη αναστρέψιμη βλάβη επί του επιδιωκόμενου [...] δημόσιου σκοπού, ήτοι της φροντίδας των περιθαλπόμενων και φιλοξενούμενων ενηλίκων ΑμεΑ και παιδιών, που περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τη διαφύλαξη της υγείας των και εν δυνάμει της ζωής των.

[...] η αποχή των δικηγόρων έχει προκαλέσει ως άμεσο αποτέλεσμα, πέραν των τεσσάρων (4) επιπρόσθετη καθυστέρηση, καθώς [...] δεν έχει κοινοποιηθεί στο Κ.Κ.Π.Π.Α. καμία δικαστική απόφαση λόγω της συμφόρησης των δικαστηρίων, οπότε η αποχή των δικηγόρων δεν έχει επίδραση μόνο τη μετάθεση της συζήτησης κατά τέσσερις (4) μήνες, αλλά και την καθυστέρηση έκδοσης απόφασης, τουλάχιστον μέχρι τώρα, σχεδόν κατά δύο (2) μήνες ακόμη.

[...] κατά τη διάρκεια της αποχής θεσπίστηκε ρητά ειδικό περιοριστικό πλαίσιο χορήγησης αδειών, το οποίο προέβλεπε τη δυνατότητα χορήγησης άδειας αποκλειστικά και μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβανόταν η συζήτηση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, οπότε δεν θα μπορούσε να χορηγηθεί αίτηση, καθώς καμία αίτηση της αναθέτουσας αρχής νομίμως εκπροσωπούμενης δεν θα τελεσφορούσε. [...] Η συζήτηση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων στις 19.05.2016 [...] κατέστη δυνατή λόγω του ότι μεταβλήθηκε το πλαίσιο των παραδεκτών αιτήσεων εντός του οποίου περιελήφθη η εκδίκαση ασφαλιστικών μέτρων, και για το λόγο αυτό χορηγήθηκε άδεια, και όχι λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης της αναθέτουσας αρχής, οπότε δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να συζητηθούν νωρίτερα, ασχέτως υποβολής αίτησης ή μη.

[...] σχετικά με τα όσα αναφέρονται περί δήθεν αντίστοιχη “προηγούμενη εμπειρία ... στην διενέργεια όμοιων διαγωνισμών των παρελθόντων ετών” στην περίπτωση του Κ.Κ.Π.Π.Α δεν ισχύουν, αφού ανάλογη εμπειρία και τεχνογνωσία από διεθνή διαγωνισμό καθαριότητας άνω των 500.000,00 ευρώ δεν υπάρχει καθώς το Κ.Κ.Π.Π.Α. προέκυψε από την συγχώνευση πέντε (5) πρώην Ν.Π.Δ.Δ. που με τη σειρά τους είχαν προκύψει από τη συγχώνευση δέκα (10) πρώην Ν.Π.Δ.Δ. και δεν είχε διενεργήσει άλλο διεθνή διαγωνισμό υπηρεσιών καθαριότητας εκ της συστάσεώς του.

[...] η δημοσίευση του υπ' αριθμ. 7/2015 διεθνή διαγωνισμού προέκυψε στις 21-8-2015 παρά τις επανειλημμένες ενέργειες για προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού πολύ νωρίτερα, αυτό δεν κατέστη δυνατό αιτιολογικά λόγω, αφενός της καθυστέρησης λήψης της ανάληψης της υποχρέωσης πολυετής δέσμευσης δύο (2) φορές (πάνω από τρεις (3) μήνες και τις δύο (2) φορές) από την πλευρά του εποπτεύοντος Υπουργείου, χωρίς υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής ο οποίος και τις δύο (2) φορές είχε υποβάλει εγκαίρως αίτημα, αφετέρου επειδή ο προγραμματισμός της προκήρυξης διεθνούς διαγωνισμού καθαριότητας το 2015 ανατράπηκε από την, χωρίς μεταβατικές διατάξεις, δημοσίευση και εφαρμογή του Ν. 4281/2014 (ΦΕΚ 160/Α'/8-8-2014) [...] που επέβαλε την χρήση της διαδικασίας των ηλεκτρονικών διαγωνισμών από 01-10-2015 για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, γεγονός τα οποία από τη μία δεν θα μπορούσαν να προβλεφθούν (δημοσίευση και εφαρμογή του Ν. 4281/2014, πολύμηνες καθυστερήσεις λήψης έγκρισης από το Εποπτευόμενο Υπουργείο), από την άλλη δεν βρίσκονται εντός της σφαίρας επιρροής της αναθέτουσας αρχής [...].”

II. Νομικό πλαίσιο

4. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

5. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 9 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει τα ακόλουθα:

“«Αναθέτουσες αρχές» είναι το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ως «οργανισμός δημοσίου δικαίου», νοείται κάθε οργανισμός:

α) ο οποίος έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στον βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα.

β) ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα, και

γ) η δραστηριότητα του οποίου χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείριση του οποίου υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου, διορίζεται από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Οι οργανισμοί και οι κατηγορίες οργανισμών δημοσίου δικαίου που πληρούν τα κριτήρια τα οποία απαριθμούνται στο δεύτερο εδάφιο σημεία α), β) και γ), παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι σχετικοί πίνακες μπορούν να εμπλουτίζονται με την προσθήκη και άλλων οργανισμών ή κατηγοριών οργανισμών δημοσίου δικαίου.”

6. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει : “Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙV [...]”

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/2342 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 135.000 ευρώ και 209.000 ευρώ, αντίστοιχα.

7. Το άρθρο 25 παρ. 1 περ. γ του ως άνω π.δ. ορίζει ότ : «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.».

ΙΙΙ. Νομική Εκτίμηση

8. Η υπό εξέταση αίτηση θεραπείας αφορά στην επανεξέταση του από 11.05.2016, με αριθμ. πρωτ. εισερχ. 2394/23.06.2016 αιτήματος του Κ.Π.Π.Α., επί του οποίου και εξεδόθη η υπ' αριθμ. 103/2016 απόφαση της Αρχής, με την οποία κρίθηκε ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, για παροχή σύμφωνης γνώμης.

9. Στην προκειμένη περίπτωση, το αίτημα προϋπολογιζόμενης δαπάνης 237.990,24 ευρώ πλέον ΦΠΑ, έχει ως αντικείμενο την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς

δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την σύναψη σύμβασης για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα.

10. Με την κρινόμενη αίτηση θεραπείας, η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλείται διάφορους ισχυρισμούς από τους ήδη αναφερθέντες και ληφθέντες υπόψη για το σχηματισμό κρίσης από την Αρχή, ούτε επικαλείται νέα στοιχεία ή περιστάσεις, ικανά να επιφέρουν τροποποίηση των ήδη κριθέντων, επανερχόμενη έτι περαιτέρω στους ισχυρισμούς της περί του απρόβλεπτου γεγονότος ήτοι, της καθυστέρησης ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας λόγω της αποχής των δικηγόρων από τον Ιανουάριο του 2016 και εντεύθεν, που δεν επέτρεψε τη συζήτηση αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων κατά την αρχικώς ορισθείσα δικάσιμο (15.01.2016). Ο εν λόγω ισχυρισμός συνδυάζεται και με το επιχείρημα ότι η προκήρυξη διαγωνιστικής διαδικασίας ως προς τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για το έτος 2016, τον Αύγουστο του 2015 οφείλεται, μεταξύ άλλων και στην μη άμεση έγκριση των σχετικών πιστώσεων από το Εποπτεύον Υπουργείο.

11. Σε σχέση με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής περί του απρόβλεπτου γεγονότος που οδήγησε στην ανάγκη υποβολής αιτήματος περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, επισημαίνονται για μια ακόμη φορά τα κάτωθι:

Η καθυστέρηση των τεσσάρων μηνών ως προς την εκδίκαση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δεν μπορεί να θεωρηθεί γεγονός που εκφεύγει της συνήθους εξέλιξης της δικανικής διαδρομής κατά την άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της ένδικης προστασίας, γι' αυτό και γίνεται παγίως δεκτό ότι η επίκληση της άσκησης προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων (και συναφώς οι χρονικές καθυστερήσεις που αυτές συνεπάγονται) δεν δικαιολογεί της προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς αυτές δε συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις στις διαγωνιστικές διαδικασίες.

Περαιτέρω, το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις επί των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων που εν τέλει συζητήθηκαν στις 19.05.2016, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι σχετίζεται με την αποχή των δικηγόρων όπως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, καθώς ακριβώς λόγω της αποχής (και άρα της συζήτησης περιορισμένου αριθμού αιτήσεων σε σχέση με το συνήθως συμβαίνον) το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έκδοση αποφάσεων μάλλον καθίσταται συντομότερο παρά επιμηκύνεται.

Επί της ουσίας, όπως κρίθηκε και στην προσβαλλομένη υπ' αριθμ. 103/2016 απόφαση της Αρχής, η αδυναμία κάλυψης των υπηρεσιών καθαριότητας, κατά το χρόνο λήξης της προηγούμενης συμβατικής σχέσης (31.12.2015) και εντεύθεν, μέσω σύμβασης που θα συνάπτονταν κατόπιν της ολοκλήρωσης ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, οφείλεται εν τέλει στην καθυστερημένη προκήρυξη του εν λόγω διαγωνισμού (Αύγουστος 2015), ως προς την οποία η μη απολύτως έγκαιρη έγκριση των σχετικών πιστώσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί απρόβλεπτο γεγονός, που εκφεύγει του συνήθως συμβαίνοντος. Εξάλλου, το γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή (ΚΚΠΠΑ) αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που προέκυψε κατόπιν συνεχών συγχωνεύσεων προϋφιστάμενων Ν.Π.Δ.Δ. δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θεμελιώνει ένα επιχείρημα περί "απειρίας" της αναθέτουσας αρχής ως προς τον σχεδιασμό και την υλοποίηση διαγωνισμών για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, διότι ο πάγιος χαρακτήρας των σχετικών αναγκών οδηγεί εκ των πραγμάτων στο συμπέρασμα ότι αντίστοιχες διαγωνιστικές διαδικασίες είχαν, κατά πάσα πιθανότητα, σχεδιασθεί και υλοποιηθεί στο παρελθόν από τα προϋφιστάμενα αυτά Νομικά Πρόσωπα.

Σημειώνεται, τέλος, ότι από τις 09.08.2015 (οπότε και έληξε – κατόπιν παρατάσεων – η ισχύς της σύμβασης 26/2014, που προέκυψε μετά από τη διενέργεια δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού), μέχρι και σήμερα, η αναθέτουσα αρχή καλύπτει τις ανάγκες της σε υπηρεσίες καθαριότητας μέσω διαδοχικών απευθείας αναθέσεων, παρακαμπτώμενης έτσι της θεμελιώδους αρχής του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων ότι αυτές πρέπει να συνάπτονται κατόπιν ανοικτών ή κλειστών διαγωνιστικών διαδικασιών, ώστε να εξασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός και η ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων.

12. Κατόπιν των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι, στην προκειμένη περίπτωση, ισχύουν, εν συνόλω, τα σχετικώς κριθέντα στην με υπ' αρ. 103/2016 απόφαση της Αρχής (βλ. αναλυτικά ανωτέρω, Ιστορικό, υπό 2).

Κατά την άποψη του μέλους κ. Σταθακόπουλου Δημητρίου η ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης σε αιτιώδη συνάφεια με την κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα μη απορρέοντα από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, όπως ήταν η αποχή των δικηγόρων, που δεν επέτρεψε τη συζήτηση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων. Πιο αναλυτικά, η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του διεθνούς διαγωνισμού, που οφείλεται στην πολύμηνη αποχή των δικηγόρων, η οποία και κωλύει την εκδίκαση των ανωτέρω ασφαλιστικών μέτρων [...] αποτελεί γεγονός που κείται εκτός της σφαίρας επιρροής του Κ.Κ.Π.Π.Α. καθώς δεν συνδέεται με την διακήρυξη του διεθνούς διαγωνισμού ή τη διαδικασία αλλά με την αιφνίδια έναρξη και συνέχιση της αναφερόμενης πανελλαδικής αποχής των δικηγόρων, η οποία δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί σε αυτή την έκταση με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής κατά τον προγραμματισμό των σχετικών υπηρεσιών από το Κ.Κ.Π.Π.Α.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατά πλειοψηφία, αποφασίζει:

Την απόρριψη της αίτησης θεραπείας του Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής με την οποία ζητείται η ανάκληση της υπ' αριθμ. 103/2016 απόφασης της Αρχής για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν, καθώς και στην παρούσα εισήγηση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ, 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ